

ŠENGENO ERDVĖ

Šengenas arba Šengeno erdvė – tai valstybių, pasirašiusių Šengeno sutartį, teritorijos. Ši erdvė ypatinga tuo, kad jos išorinės sienos saugomos, o erdvės vidaus sienų kontrolė panaikinta.

Europos Sąjungos (ES) teisingumo ir vidaus reikalų ministrų taryba 2007 m. gruodžio 6 d. sprendimu pritarė 9 ES valstybių - Lietuvos, Latvijos, Čekijos, Estijos, Lenkijos, Maltos, Slovakijos, Vengrijos, Slovėnijos prisijungimui prie Šengeno erdvės. Šios 9 valstybės ir Šveicarija 2007 m. gruodžio 21 d. panaikino kontrolę prie ES vidaus sausumos sienų.

Oro sienų kontrolė panaikinta 2008 m. kovo 30 d.

Dabar Šengeno erdvei priklauso 25 valstybės:

- 22 ES narės: Austrija, Belgija, Danija, Graikija, Ispanija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Suomija, Švedija ir Vokietija, Lietuva, Latvija, Čekija, Estija, Lenkija, Malta, Slovakija, Vengrija, Slovėnija;

- 3 ne ES valstybės: Norvegija, Islandija ir asociacijos sutartį pasirašiusi Šveicarija;

25 valstybių erdvei priklausančių šalių piliečiai turi vienodas teises keliauti be vizų ir pasienio kontrolės.

ES valstybės Airija, Jungtinė Karalystė ir Kipras nėra Šengeno narės. Jungtinė Karalystė ir Airija tebevykdo pasienio su kitomis ES valstybėmis narėmis kontrolę (tačiau jos yra įgaliotos taikyti tam tikras priemones dėl policijos ir teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose).

Kertant Šengeno valstybių narių vidaus sienas, nebėra asmens dokumentų kontrolės. Tačiau tai nereiškia, kad judėjimas Šengeno erdvėje yra prilyginamas judėjimui vienoje valstybėje narėje be kelionės ar tapatybės dokumento. Šengeno šalių teisėsaugos institucijų atstovai, vadovaudamiesi nacionaliniais teisės aktais, turi teisę savo šalies teritorijoje patikrinti asmens tapatybę. Kiekvienos valstybės narės teisės aktuose numatyta, ar asmuo privalo tokį dokumentą turėti su savimi.

ES šalies pilietis turi teisę laisvai keliauti asmeniniais ar darbo reikalais po visą Europos Sąjungą, pakanka turėti galiojantį pasą arba tapatybės kortelę. ES piliečio teisė keliauti gali būti apribota tik viešosios tvarkos, visuomenės saugos ar visuomenės sveikatos sumetimais.

Jungtinės Karalystės, Airijos ir Kipro išduoti leidimai gyventi nesuteikia teisės atvykti be vizos, nes šios šalys netaiko Šengeno teisyno nuostatų.

Valstybių, į kurias Lietuvos Respublikos piliečiai gali vykti be vizų, sąrašas

1. Airija;
2. Albanija;
3. Andora;
4. Argentina;
5. Armėnija (tik diplomatinį pasų savininkams);
6. Australija (tik kai vykstama tranzitu****);
7. Austrija;
8. Belgija;
9. Belizas;
10. Bolivija;
11. Bosnija ir Hercegovina;
12. Bulgarija;
13. Čekija;
14. Čilė;
15. Danija;
16. Dominikos Respublika;*
17. Ekvadoras;
18. Estija;
19. Graikija;
20. Gruzija;
21. Gvatemala;
22. Hondūras;
23. Islandija;
24. Ispanija;
25. Italija;
26. Izraelis; *****
27. Japonija;
28. Jungtinė Karalystė;***
29. Juodkalnija;
30. Kanada;*****
31. Kinija (tik diplomatinį ir tarnybinių pasų savininkams);
32. Kinijos Liaudies Respublikos Honkongo specialusis administracinis regionas;
33. Kinijos Liaudies Respublikos Makao specialusis administracinis regionas;
34. Kipras;
35. Kolumbija;
36. Pietų Korėja;
37. Kosta Rika;
38. Kroatija;
39. Latvija;
40. Lenkija;
41. Lichtenšteinas;
42. Liuksemburgas;
43. Makedonija;
44. Malaizija;
45. Malta;
46. Marokas;
47. Mauricijus;
48. Meksika;
49. Moldova;
50. Monakas;
51. Naujoji Zelandija;
52. Nikaragva;
53. Nyderlandai;
54. Norvegija;
55. Panama;
56. Paragvajus;
57. Peru;
58. Portugalija;
59. Prancūzija;
60. Rumunija;
61. Rusija (tik diplomatinį pasų savininkams);
62. Salvadoras;
63. San Marinas;
64. Seišeliai;
65. Sent Lusija (tik diplomatinį pasų savininkams);
66. Serbija;
67. Singapūras;
68. Slovakija;

69. Slovėnija;
70. Suomija;
71. Švazilandas;
72. Švedija;
73. Šveicarija;
74. Trinidadas ir Tobagas (keliaujant iki 1 mėnesio);
75. Tunisas (tik organizuotiems turistams);
76. Turkija (tik diplomatinių ir tarnybinių pasų savininkams);
77. Ukraina;
78. Urugvajus;
79. Vatikanas;
80. Venesuela; **
81. Vengrija;
82. Vokietija.

ASMENS TAPATYBĖS KORTELES PRIPAŽĪSTA

Juodkalnija; Kroatija; Makedonija; Norvegija; San Marinas (atsiuntė oficialius pranešimus)

ir

vadovaujantis [2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB „Dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančią Reglamentą \(EEB\) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEBtekstas svarbus EEE](#)“, nepažeidžiant nuostatų dėl kelionės dokumentų, taikomų nacionaliniam pasienio patikrinimui, visi Europos Sąjungos valstybių (Airijos, Austrijos, Belgijos, Bulgarijos, Čekijos, Danijos, Estijos, Graikijos, Ispanijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Kipro, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Liuksemburgo, Maltos, Nyderlandų, Portugalijos, Prancūzijos, Rumunijos, Slovakijos, Slovėnijos, Suomijos Švedijos, Vengrijos, Vokietijos) piliečiai, turintys galiojančią asmens tapatybės kortelę, turi teisę išvažiuoti iš valstybės narės teritorijos į kitą valstybę narę.
